

Риёзус солихийн шарҳи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 1214-ҳадис

1214 – وَعَنْهَا قَالَتْ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ؛ أَرَأَيْتَ إِنْ عَلِمْتُ أَيُّ لَيْلَةٍ لَيْلَةُ الْقَدْرِ مَا أَقُولُ فِيهَا؟
قَالَ: «قُولِي: اللَّهُمَّ؛ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي». رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ
.[3513]

1214. Яна у кишидан ривоят қилинади:

«Эй Расулulloҳ, агар Қадр кечаси қайси кеча эканини билсам (яъни, қадр кечасини топишга муваффақ бўлсам), унда нима деб дуо қилай?» дедим. У зот: «Аллоҳумма иннака Афуввун туҳиббул афва фаъфу ʻанний» деб айт!» дедилар».

Имом Термизий ривоят қилиб, ҳасан, саҳиҳ ҳадис, дедилар.

Шарҳ: Барчамиз яхши биламизки, Қадр кечаси йилнинг энг улуғ кечасидир. Бу кеча энг улуғ ой ичига яширилган. У кечада қилинган ибодатлар, дуолар, зикрлар Қадр кечаси мавжуд бўлмаган бошқа минг ойдан яхшироқдир. Бу ҳақда Қуръонда очиқ айтиб қўйилган. Аллоҳ таоло шундай марҳамат қилади:

“Лайлатул Қадр минг ойдин яхшироқдир” (Қадр сураси, 3-оят).

Қуръон нозил бўлган бу кечада дуолар ижобат бўлади, амалларнинг савоби жуда улуғ бўлади. Бу кечада қилинадиган дуо ҳақида ҳадиси шарифларда келган.

Дуонинг маъноси: «Ё Аллоҳ, албатта, Сен Афуввсан (гуноҳларни кечирувчи, афв қилувчисан), кечиршни яхши кўрасан, мени афв қилгин, кечиргин».

Аллоҳнинг «ал-Ғофур» ва «ал-Афувв» исмлари орасидаги нима фарқ бор?

«Ал-Ғофур» сифати гуноҳларни ўчиришдир.

«Ал-Афувв» сифати эса Қиёмат куни гуноҳларнинг ўзингдан ва фаришталар(нинг дафтарлари)дан худди уларни қилмагандек ўчириб ташланиши, сендан рози бўлиши ҳамда сўрамасанг ҳам беришидир.

Улуғ кечада Оиша онамизга тавсия қилинаётган дуони кўряпсизми?

Оиша онамиз барча оналаримиз ичида энг ёши бўлганлар.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам аёллари ичидан фақат у кишига бокира ҳолларида уйланганлар.

Онамизга бўҳтон қилишганда Аллоҳ таолонинг Ўзи оятлар нозил қилиб, онамизнинг покликларини эълон қилган. Бу оятлар қиёматга қадар тиловат қилинади.

Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам умрлари охирида бетоб бўлганларида Оиша онамизнинг уйларида қолишга бошқа оналаримиздан рухсат олганлар.

Севикли Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг қабрлари ҳам Оиша онамиз розияллоҳу анҳонинг ҳужраларида бўлди.

Одамлар Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан кимни кўпроқ яхши кўришлари ҳақида сўрашганида у зот алайҳиссалом “Оишани” деганлар. “Эркакларданчи?” дейишганда, “Унинг отасини” деб жавоб берганлар.

Мана шу айтилганлар онамизнинг фазилатлари нақадар улуғлигини кўрсатади. Мана шундай мақомдаги кишига Қадр кечасида Аллоҳ таолодан афв, кечирим сўраш буюрилмоқда.

Энди биз кўзимизни каттароқ очайлик! Қадр кечасини ғанимат билиб, бу кечада кўпроқ ибодат қилишга, Роббимиздан кўпроқ мағфират сўрашга ҳаракат қилайлик! Зеро, ҳар бир инсон хатокордир. Хато қилувчиларнинг яхшиси эса тавба қилувчилардир.

Аллоҳ таоло бизга раҳм қилсин! Гуноҳларимизни кечирсин! Қадр кечасида ихлос билан ибодат қилиб, гуноҳларимиз кечирилишини насиб этсин!

Манба: hadis.islom.uz

